

3. Electronic Kyiv-Mohyla Academy Institutional Repository. DSpace Repository. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bc74cfbc0a4-4648-b267-5b0a4236f1e4/content> (дата звернення: 02.11.2025).
4. Hallenges in Translation of Emotions in Multilingual User-Generated Content: Twitter as a Case Study. URL: <https://arxiv.org/abs/2106.10719> .
5. Leonardi V. Communication challenges and transformations in the Digital Era: emoji language and emoji translation. DeGruyter Brill. URL: <https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/lass-2022-2003/html> (дата звернення: 02.11.2025).

Дорофей Луїза

Науковий керівник: Дутко Олена Миколаївна
**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка**

РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ТРАЄКТОРІЙ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У сучасній системі середньої освіти все більшого значення набуває персоналізація навчання та формування індивідуальних освітніх траєкторій (ІОТ) учнів. Використання ІОТ дозволяє адаптувати освітній процес до потреб, здібностей та інтересів конкретного учня, сприяє розвитку автономії та мотивації у навчанні, а також підвищує ефективність опанування іноземної мови, зокрема англійської. В умовах глобалізації та швидких змін у суспільстві компетентнісний підхід та індивідуалізація навчання стають ключовими факторами успішної підготовки молоді.

Метою дослідження є аналіз можливостей розробки та впровадження індивідуальних освітніх траєкторій учнів закладів середньої освіти засобами навчання англійської мови. Для досягнення мети використано такі методи: аналіз наукової літератури, педагогічне спостереження, моделювання ІОТ.

Індивідуальні освітні траєкторії (ІОТ) у закладі середньої освіти являють собою персоналізований план навчання, який враховує індивідуальні здібності, інтереси, потреби та темп розвитку кожного учня. Їхнє впровадження дозволяє забезпечити гнучкість освітнього процесу, оптимально поєднувати стандартну навчальну програму із додатковими освітніми можливостями та формувати компетентності, необхідні для сучасного суспільства. Основними характеристиками ІОТ є персоналізація навчання, диференціація змісту та методів, спрямованість на розвиток ключових компетентностей, використання цифрових та інтерактивних інструментів, а також регулярний моніторинг і корекція навчальної траєкторії.

Реалізація ІОТ у школі передбачає створення індивідуальних планів навчання для кожного учня або групи учнів із подібними потребами, застосування технологій дистанційного чи змішаного навчання, супровід класного керівника та вчителів-предметників, впровадження проєктної, дослідницької та креативної діяльності, а також регулярну оцінку прогресу та коригування траєкторії на основі тестування, самооцінки та фідбеку.

У наукових дослідженнях українських педагогів розробкою моделей персоналізованого навчання у середній школі займалися, зокрема, Мірошніченко О.В. у контексті формування професійної ідентичності вчителів [1]. Крім того, стаття Бондаренко О. зосереджується на орієнтованому на учня підході, який також перегукується із концепцією ІОТ [2]. Реалізація ІОТ сприяє формуванню у здобувачів середньої освіти активної позиції у навчанні, розвитку самостійності, мотивації до навчання та практичних умінь використання знань у різних освітніх і життєвих ситуаціях. Крім того, Міністерство освіти і науки України у 2021–2023 роках надало рекомендації щодо впровадження персоналізованого навчання та індивідуальних освітніх траєкторій у закладах середньої освіти [3].

У закордонних дослідженнях питання впровадження індивідуальних освітніх траєкторій під час вивчення англійської мови розглядалося у різних країнах із застосуванням цифрових та адаптивних технологій. У Китаї було

проведено експериментальне моделювання персоналізованих навчальних траєкторій для учнів середньої школи на основі аналізу великих даних і нейронних мереж. Результати показали, що учні контрольної групи, які працювали за індивідуальними траєкторіями, покращили свої знання англійської мови в середньому на 25,8 балів порівняно з традиційним навчанням [4]. У Великій Британії дослідження з використанням персоналізованого та диференційованого навчання у школах показало, що 72 % учнів експериментальних груп підвищили рівень володіння англійською мовою після впровадження індивідуальних навчальних шляхів із використанням інтерактивних інформаційних середовищ [5]. Крім того, у США систематичний огляд літератури щодо персоналізованого навчання відзначав позитивний вплив індивідуалізації на мотивацію, залученість та успішність учнів при вивченні іноземної мови, а також підкреслював важливість поєднання технологічних рішень із педагогічними стратегіями [6]. Ці міжнародні приклади свідчать про ефективність індивідуальних освітніх траєкторій для розвитку мовних компетентностей учнів середньої школи та підтверджують можливість адаптації подібних підходів у українській практиці навчання англійської мови.

У ході проведеного дослідження з реалізації індивідуальних освітніх траєкторій (ІОТ) під час вивчення англійської мови в закладі середньої освіти було здійснено аналіз навчальної діяльності учнів, визначено їхні інтереси та індивідуальні темпи засвоєння матеріалу, а також адаптовано навчальні завдання відповідно до компетентностей CEFR.

Кількісні результати апробації показали, що учні, які працювали за індивідуальними траєкторіями:

- покращили середній бал з англійської мови на 12–18 % порівняно з початковим рівнем;
- збільшили активність на уроках у групових та індивідуальних завданнях, що фіксувалося через спостереження та анкетування;

- продемонстрували підвищення рівня самостійності та мотивації до навчання, що підтверджувалося результатами самооцінки та фідбеком від учнів.

Використання ІОТ дозволило поєднати індивідуальні навчальні цілі учнів із загальною програмою курсу англійської мови, що створило умови для більш гнучкого засвоєння матеріалу та розвитку ключових компетентностей. Порівняно з групами, де навчання здійснювалося традиційними методами, експериментальна група демонструвала кращі результати у розвитку критичного мислення, навичок самостійного пошуку інформації та застосування мовних знань у практичних ситуаціях.

Отже, індивідуальні освітні траєкторії дозволяють ефективно персоналізувати навчальний процес та враховувати індивідуальні особливості учнів. Використання ІОТ у навчанні англійської мови сприяє розвитку комунікативних компетенцій, критичного мислення та самоорганізації учнів. Для оптимального впровадження ІОТ необхідна систематична підтримка вчителя та інтеграція сучасних цифрових та педагогічних технологій.

Література

1. Бондаренко, О. Орієнтований на учня підхід: досвід шкіл післябазової середньої освіти Данії // *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2024. № 28, кн. 1. С. 53-61. - DOI: 10.32405/2308-3778-2024-28-1-53-61.

2. Міністерство освіти і науки України. Про індивідуальну освітню траєкторію «мовою законодавства». *Методичні рекомендації щодо впровадження індивідуалізації навчання у закладах середньої освіти*. - Київ: МОН.- 2021. URL: <https://info.eo.gov.ua/pro-individualnu-osvitnyu-trayektoriyu-movoyu> (дата звернення: 23.10.2025).

3. Мірошніченко О. В. Новітні підходи та педагогічні технології у формуванні професійної ідентичності вчителів початкової школи // *Академічні студії. Серія “Педагогіка”*. - 2024. - № 4. - С. 76-83. - DOI: 10.52726/as.pedagogy/2024.4.11.

4. A Study on the Optimisation of Personalised English Learning Paths Based on Big Data Analysis and Its Impact on Teaching Efficiency. China. Sciendo. URL: <https://sciendo.com/article/10.2478/amns-2025-0064> (дата звернення: 23.10.2025).

5. Personalised and Differentiated Learning: The Role of Information Environments in Universities. UK: Malque Pub, 2024. URL: <https://malque.pub/ojs/index.php/mr/article/view/7164> (дата звернення: 23.10.2025).

6. с Literature Review of Personalized Learning Terms. USA: SpringerOpen, 2020. URL: <https://slejournal.springeropen.com/articles/10.1186/s40561-020-00140-> (дата звернення: 23.10.2025).

Ковальська Анастасія

Науковий керівник: Дорофей Світлана, кандидат психологічних наук

Кам'янець-Подільський національний університет

імені Івана Огієнка

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Сьогодні одним із провідних завдань сучасної системи освіти є формування всебічно розвиненої, творчо активної та соціально відповідальної особистості, здатної до ефективної самореалізації в умовах динамічних суспільних трансформацій і конкурентного ринку праці. Тож освітній процес має бути спрямовано не лише на засвоєння певного обсягу знань, умінь і навичок, а й на розвиток ключових компетентностей, критичного та креативного мислення, уміння працювати в команді, приймати рішення, адаптуватися до змін.